

Tips från en förälder – Ett sätt att ge skolan information och råd om barnets sätt att fungera

Till lärarkåren på...

Bland era elever går det här skolåret som har ASD (Diagnos inom autismspektrum). Att gå i en vanlig skola för en person med ASD kan vara väldigt stressande, men vi som föräldrar har valt ... skolan dels p g a att ... har många kompisar på skolan och dels för att vi tror mycket på pedagogiken. Vi tror att det kan fungera och att ... kan göra bra resultat hos er, bara vi jämnar vägen lite.

ASD är en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, vilket innebär att ... behöver extra stöd när det gäller vissa saker. Jämför t ex med ett barn som har en synnedsättning, som är i behov av sin vita käpp, sina glasögon, sin talsyntes i datorn. För ett barn med ASD är det jobbigt och extra energikrävande att fungera i den stökiga och socialt krävande skolmiljön. När ... kommer hem från skolan är han mentalt helt slut.

Ett sätt att göra det lättare för ... är att ni lärare får information om ASD och hur man kan arbeta med barn som har detta. Nedan har vi skrivit ner tio punkter som kan minska stressfaktorerna för ... och kanske också för er lärare. Vi tror att det skulle kunna ge bättre förutsättningar för framgång och mindre energitapp.

Till detta bifogar vi ett informationsblad om ASD samt ett informationsmaterial om pedagogiska strategier för arbete med barn som har ASD.

Hälsningar från

.....

Strategier för att minska stressfaktorer i skolan för ...

1. Namn och ansikten

... har svårt att känna igen ansikten. Det gör att det tar längre tid för honom att lära sig känna igen nya kompisar och lärare. Ska han återkomma till dig med en uppgift, säg gärna ditt namn en gång till. När ... blir upprörd fungerar det inte alls, då känner han inte igen t ex de som är dumma.

2. Sammanhang och detaljer

... är mycket bra på detaljer, men mindre bra på sammanhang. En uppgift som innebär att lära sig mycket data går utmärkt, men att sammanfatta dem är svårare. Går det att ge honom stödfrågor? Går uppgiften att modifiera på något sätt? Hemma använder vi de journalistiska stödfrågorna när det är en skrivuppgift som ska göras; vem/vilka?, när?, hur?, var?, varför?

3. Arg, ledsen eller orolig

... har sämre förmåga att uppfatta andras känslor. Är du rasande eller säger du bara till bestämt? Använd gärna händerna och måttå; vänster är inte arg alls, höger är jättearg – och nu är jag här! Då får ... en logisk förklaring, det är lättare för honom. Och så behöver ... inte öda energi på att fundera på om du är arg på honom.

4. Sensibel

En ASD person känner ofta sinnesförnimmelser mer än andra. Lukt, känsel, syn, hörsel och smak känns mer. En knuff gör väldigt ont, ett skrik skär i öronen. Det kan vara bra att veta framför allt när ... hamnar i konflikter-. Det kan verka som om han överdriver när han ska redogöra för vad som har hänt, men i hans värld är det sant. Acceptera att det är så och gå vidare istället för att diskutera om knuffen var så hård eller ej.

Det här innebär också att ... känslor är stora. Han kan bli väldigt ledsen eller väldigt arg för saker som vi andra kanske inte uppfattar som något att bry sig om.

5. Mycket, lagom, ungefär, nästa...

Alla sådana uttryck är svåra för en person med ASD. Hur mycket är lagom? Försök i möjligaste mån att vara exakt, t ex "Läs på läxan i 30 minuter" i stället för "Läs på så att du kan det".

6. Tidsuppfattning

De flesta av oss har en inbyggd klocka, vi vet hur mycket en timme är osv. Men för en ASD person är den inbyggda klockan mindre tydlig ... bröt ihop i början av förra terminen när läraren sa att han måste läsa hemma – "Det kommer att ta hela helgen!". Säg hellre hur lång tid han ska ägna sig åt en aktivitet eller uppgift.

Det här kan innebära att ASD personer ofta blir tidspoliser. "Du sa att det skulle ta 20 minuter och det tog 23!" Ha överseende med det – det är inte ett sätt att spela besserwisser, utan det är en faktisk svårighet.

7. Konkret språk

Det vi tycker är så bra med ...skolan är att skriftliga målsättningar, instruktioner och uppgifter är strukturerade. För ... del är det bra om också de muntliga instruktionerna är konkreta – använd inte ord med dubbla budskap eller underliggande betydelser. Ta inte för givet att han förstår det utsagda. Använd gärna kontrollfrågor. (Exempel: Frågan "Kan du sätta på kaffe?" besvaras med "Ja!", men sedan händer inget) Innebär en uppgift en valsituation, ge ett begränsat antal val (inte öppet som "Ta något...").

8. Ögonkontakt

Många personer med ASD klarar inte ögonkontakt alls ... har inte svårt för det, men när han koncentrerar sig går det sämre. Även om han verkar helt ointresserad, så kanske han tar in allt du säger. Använd hellre kontrollfrågor av typen "Förstod du?", "Vad ska du göra nu?" (För han är ju trots allt en tankspridd tonåring ibland också...)

9. Skriva, skriva, skriva

... har lite svårt för att skriva, något som kanske inte alls har med ASD att göra. Vi tror att det i lika hög grad handlar om att hjärnan går fortare än handen. Det tar *tid* för honom att göra skrivuppgifter, notera i loggboken osv.

10. Glöm inte smart!

Glöm inte att ... är väldigt intelligent, det har han papper på. ... är medlem i Mensa och älskar att läsa och lära sig nya saker. Det går alltid att locka honom med nya spännande kunskaper, t ex i en NO-bok. Hemma säger vi att ens IQ är ett mått på hur bra man kan bli – man får inte vara lat eller låta bli att plugga för det! Man det betyder att ... är en hejare på att diskutera logiskt – undvik därför att komma i diskussion med honom, avsluta samtalet eller säg att "Nu gör vi så här...!"